

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot Fonetyka i fonologia /A1

2. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

3. Kierunek studiów Filologia, w zakresie: Filologia angielska

4. Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia

5. Liczba punktów ECTS 3

6. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
1		30				

7. Język wykładowy angielski

8. Wykładowca mgr Daniel Sawczuk, d.sawczuk@dyd.akademiabialska.pl

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

9. Wymagania wstępne

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1

10. Cele przedmiotu

C1 zapoznanie z podstawową terminologią z zakresu fonetyki i fonologii;

C2 zapoznanie studentów z symbolami fonetycznymi poszczególnych głosek angielskich;

C3 zapoznanie studentów z wybranymi procesami fonetycznymi;

C4 doskonalenie umiejętności poprawnej wymowy głosek angielskich w wyrazie i zdaniu;

C5 wykształcenie umiejętności porównywania fonologicznych aspektów języka angielskiego u natywnych i nienatywnych użytkowników języka angielskiego;

C6 kształtowanie umiejętności poprawnego stosowania intonacji i procesów fonetycznych;

C7 wykształcenie kompetencji umożliwiających interpretację zjawisk językowych pod względem poprawności w zakresie fonetycznym i fonologicznym;

C8 kształtowanie umiejętności zapisywania wyrazów w transkrypcji fonetycznej z użyciem słownika i programów dostępnych online;

C8 kształtowanie umiejętności poprawnego odczytywania tekstu na poziomie zaawansowanym;

C9 rozwijanie umiejętności samodzielnego korzystania ze słownika i programów dostępnych online do nauki wymowy wyrazów;

C10 rozwijanie otwartości na wiedzę i doświadczenia edukacyjne;

C11 rozwijanie umiejętności samokształcenia i otwartości na różne akcenty języka angielskiego.

11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

WIEDZA

EU01 zna symbole fonetyczne poszczególnych głosek angielskich oraz

K_W01

	wie, jak je odpowiednio odczytywać;	
EU02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia z zakresu fonetyki i fonologii;	K_W01
EU03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane procesy fonetyczne i ma świadomość jak i w jakim celu stosować je w wyrazie, frazie i zdaniu; również w kontekście działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego lub specjalisty w zakresie języka angielskiego;	K_W03
EU04	zna podstawowe różnice pomiędzy akcentem angielskim i amerykańskim, oraz zna sposoby praktycznego wykorzystania tej wiedzy w działalności zawodowej;	K_W01
EU05	zna i rozumie wybrane procesy interferencji fonologicznej;	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
EU06	potrafi posługiwać się transkrypcją fonetyczną w systemie IPA;	K_U04
EU07	potrafi stosować poprawną wymowę głosek angielskich w wyrazie i zdaniu;	K_U01
EU08	poprawnie stosuje intonację i omówione procesy fonetyczne w wymowie;	K_U01
EU09	potrafi poprawnie przeczytać na głos tekst w języku angielskim na poziomie zaawansowanym;	K_U01
EU10	potrafi zidentyfikować procesy fonologiczne, również we własnej wymowie oraz porównać je z procesami występującymi w wypowiedzi natywnego użytkownika języka angielskiego	K_U04
EU11	potrafi wykorzystać słownik, programy dostępne online i znajomość transkrypcji fonetycznej do samodzielnej nauki wymowy;	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU12	jest gotów do ustawicznego pogłębiania wiedzy, w tym do rozwoju swojej wymowy w języku angielskim;	K_K01
EU13	jest gotów do okazania tolerancji i szacunku wobec różnorodności akcentów i dialektów w języku angielskim.	K_K03
12. Treści programowe		
Forma zajęć – ćwiczenia		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fonologia jako dziedzina językoznawstwa. Cele i zadania, przedmiot badań. Ogólne wiadomości o przedmiocie i zasadach jego prowadzenia. Główne różnice między fonologią a fonetyką. Pojęcie fonemu, fonu, alofonu, homofonu i homografu. 2. Proces artykulacji a narządy mowy. Wprowadzenie dźwięków i symboli fonetycznych języka angielskiego. Charakterystyka i klasyfikacja samogłosek, dyftongów i spółgłosek. Różnice w wymowie angielskiej i amerykańskiej. 3. Akcent w wyrazie i zdaniu, intonacja, wybrane procesy fonetyczne (elizja, asymilacja itp.). Łączenie wyrazów w zdaniach (<i>connected speech</i>) – transkrypcja i praktyka wymowy. 4. Transkrypcja fonetyczna – praca ze słownikiem oraz konwerterem IPA. Wprowadzenie portfolio kompetencyjnego (własny słowniczek transkrypcji, kwestionariusz samooceny, nagranie własne vs nagranie w oryginale) jako formy samodoskonalenia. 5. Praktyka wymowy i transkrypcja samogłosek i dyftongów, różnicowanie głosek z wykorzystaniem <i>minimal pairs</i> [i:, ɪ] ; [æ, e] ; [æ, ʌ] ; [ɔ:, ɒ] ; [u:, ʊ] ; [ɔ:, əʊ] ; [ɑ:, ɜ:] ; [e, eɪ] ; [ʊə, eə, ɪə] ; [aɪ, ɔɪ, aʊ] 6. Praktyka wymowy i transkrypcji spółgłosek wybuchowych, zwarto-szczelinowych, nosowych i innych, różnicowanie głosek z wykorzystaniem <i>minimal pairs</i> [p, b] ; [t, d] ; [k, g] ; [s, z] ; [h] ; [ʃ, ʒ] ; [θ, ð, s, z] ; [θ, ð, t, d] ; [θ, ð, f, v] ; [tʃ, dʒ, ʒ] ; [ʃ, tʃ] ; [dʒ, ʒ] ; [m, n, ŋ] ; [l, r] ; [w + v, b]. 7. Praktyka umiejętności czytania na głos – dryle, fragment tekstu na poziomie zaawansowanym. 8. Praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy przedmiotowej w działalności zawodowej nauczyciela 		

języka angielskiego lub specjalisty w zakresie języka angielskiego.

13. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metoda podająca/objaśniająca – krótki wykład opisujący i wyjaśniający poszczególne zagadnienia
2. Metody praktyczne – ćwiczenia sprawdzające
3. Metoda konfrontatywna – analiza przykładów, prowadzenie analizy fonologicznej
4. Praca z podręcznikiem, ze słownikiem i konwerterem IPA, z nagraniem audio, z materiałem autentycznym – tekst, materiał audio-wideo
5. Praca z podręcznikiem, ze słownikiem i konwerterem IPA, z nagraniem audio, z materiałem autentycznym – tekst, materiał audio-wideo
6. Platforma e-learningowa MS Teams, konwerter online <https://tophonetics.com/>, vocaroo.com

14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

1. Ocena bieżącego przygotowania do zajęć i aktywności w trakcie zajęć - ocenianie ciągłe kompetencji społecznych
2. Kolokwia (teoria i transkrypcja fonetyczna; czytanie na głos)
3. Portfolio kompetencyjne
4. Zaliczenie z oceną na koniec semestru

15. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	35
2. Przygotowanie do zajęć i kolokwii	20
3. Przygotowanie portfolio	20
suma	75
liczba punktów ECTS	3

16. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Fromkin, V., Rodman, R., Hyamas, N., (2017). *An introduction to language*. Boston: Cengage.
2. Yule, G. (2016). *The study of language*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Roach, P. (2003). *English phonetics and phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. O'Connor, J.D. (2001). *Sounds English*. Harlow: Longman.

Literatura uzupełniająca:

5. Reszkiewicz, A. (2005). *Correct your English pronunciation*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Vaughan-Rees, M. (2004). *Rhymes and rhythm*. Harlow: Longman.
7. Sobkowiak, W. (2004). *English phonetics for Poles*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
8. Hancock, M. (2003). *English pronunciation in use*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Jones, D. (2003). *Cambridge English pronouncing dictionary*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Bałutowa, B. (1995). *Wymowa angielska dla wszystkich*. Warszawa: Wiedza Powszechna.
11. Opracowane przez prowadzącego i studentów materiały autentyczne w postaci tekstów, piosenek i/lub nagrań audio-wideo.
12. Strony internetowe pomocne w doskonaleniu wymowy <https://pronunciationwithemma.com/> ; <https://thesoundofenglish.org/> oraz umiejętności transkrypcji fonetycznej, zawierające konwerter online tekstu angielskiego na transkrypcję fonetyczną IPA np. <https://tophonetics.com/>

17. Formy oceny – szczegóły

Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:

- uzyskanie pozytywnych wyników z dwóch kolokwii (śródsesestralnego i końcowego) w formie pisemnej i ustnej
- pozytywna ocena z portfolio kompetencyjnego (kwestionariusz samooceny studenta, porównanie nagrania własnego z nagraniem w oryginale, własny słowniczek wymowy)

Metody weryfikacji efektów uczenia się w powiązaniu z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych:

- (1) Wiedza: kolokwia
- (2) Umiejętności: kolokwia, prowadzenie własnego słowniczka wymowy
- (3) Kompetencji społecznych: portfolio kompetencyjne, bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność w trakcie zajęć

Ocena stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się następuje wg poniższych kryteriów:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

W przypadku kolokwii/testów stosuje się jednolite dla Filologii angielskiej przedziały procentowe w ocenianiu:

- 50%-65,5% - 3,0
- 66%-75,5% - 3,5
- 76%-83,5% - 4,0
- 84%-89,5% - 4,5
- 90%-100% - 5,0

18. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. Prowadzący udziela informacji na zajęciach i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w AB
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem